

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સ્કૂલ ઓફ કોમર્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ

F.Y. B.Com.

ધંધાકીય સંચાલન - I (Business Management - I)

માનવ સંસાધન સંચાલન (Human Resource Management)

(Elective)

યુનિટ	વિષયવસ્તુના મુદ્દા
1.	માનવ સંસાધન પરિચય
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રાસ્તાવિક - માનવ સંસાધનનો ખ્યાલ - અર્થ - માનવ સંસાધનના લક્ષણો - માનવ સંસાધનના હેતુઓ - માનવ સંસાધનના કાર્યક્ષેત્ર - માનવ સંસાધનના મહત્વ - માનવ સંસાધનના સિદ્ધાંતો - માનવ સંસાધનની નીતિ - આધુનિક સમયમાં માનવ સંસાધનનું સંચાલન - માનવ સંસાધન વિકાસ - સંક્ષિપ્ત
2.	માનવ સંસાધન આયોજન - I
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રાસ્તાવિક - માનવ સંસાધન આયોજન ખ્યાલ - અર્થ - માનવ સંસાધન આયોજન જરૂરિયાત - માનવ સંસાધન આયોજન હેતુઓ - માનવ સંસાધન આયોજનના પ્રકારો - માનવ સંસાધન આયોજન અસર કરતા પરિબલો
3.	માનવ સંસાધન આયોજન - II
	<ul style="list-style-type: none"> - માનવ સંસાધન આયોજનની પ્રક્રિયા - માનવ સંસાધનના કાયદાઓ - માનવ સંસાધનના આયોજનની મર્યાદાઓ - માનવ સંસાધન આયોજનની પૂર્વ જરૂરિયાતો - માનવ સંસાધન માહિતી પદ્ધતિ

	- સંક્ષિપ્ત
4.	કાર્ય આયોજન
	- પ્રાસ્તાવિક - કાર્યવિશ્લેષણ – અર્થ, પ્રક્રિયા, પ્રકારો, કાયદાઓ - કાર્ય મૂલ્યાંકન - કામગીરીનું મૂલ્યાંકન - સંક્ષિપ્ત
5.	માનવ સંસાધન ભરતી-પસંદગી – I
	- પ્રાસ્તાવિક - માનવ સંસાધન ભરતીનો ખ્યાલ અર્થ - મહત્વ - માનવ સંસાધન જરૂરિયાતો - માનવ સંસાધન ભરતીની પદ્ધતિઓ
6.	માનવ સંસાધન ભરતી-પસંદગી – II
	- માનવ સંસાધન ભરતીના પ્રાપ્તિસ્થાનો - માનવ સંસાધન પસંદગીની વિધિ - ભરતી-પસંદગી માટે આવશ્યક તત્વો - સંક્ષિપ્ત
7.	માનવ સંસાધન તાલિમ-વિકાસ
	- પ્રાસ્તાવિક - તાલિમનો ખ્યાલ અને અર્થ - તાલિમના હેતુઓ - તાલિમના પ્રકારો - તાલિમની પદ્ધતિઓ - તાલિમ અને વિકાસ કાર્યક્રમ તફાવત - તાલિમના કાયદાઓ - તાલિમ માટેના આવશ્યક તત્વો - તાલિમ વિકાસ કાર્યક્રમનું મૂલ્યાંકન - કામગીરી મૂલ્યાંકન - સંક્ષિપ્ત
8.	માનવ સંસાધન કાર્ય-મૂલ્યાંકન
	- પ્રાસ્તાવિક - કાર્ય મૂલ્યાંકન ખ્યાલ અર્થ - કાર્ય મૂલ્યાંકનની પદ્ધતિઓ - વેતન નિર્ધારણ અને પગાર નિર્ધારણ

	<ul style="list-style-type: none"> - વેતન અને પગાર સંચાલનના મૂળભૂત સિદ્ધાંતો - વેતન અને પગાર સંચાલનને અસર કરતા પરિબલો - આદર્શ વેતન પ્રથાના લક્ષણો - વેતન અને પગાર પ્રથાઓ - સંક્ષિપ્ત
9.	પ્રોત્સાહક અને કામગીરી આધારિત ચૂકવણીઓ
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - પ્રોત્સાહક ચૂકવણીઓનું સ્વરૂપ - અસરકારક પ્રોત્સાહક ચૂકવણી અંગેની પૂર્વશરતો - પ્રોત્સાહક યોજનાઓનું ક્ષેત્ર - પ્રોત્સાહક યોજનાઓના પ્રકારો
10.	પ્રેરણા – પરિચય
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - વ્યાખ્યાઓ - લક્ષણો - મહત્વ - અભિગમો
11.	માહિતી સંચાર – પરિચય
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - સ્વરૂપ - મહત્વ - પ્રકારો - અવરોધો - પારસ્પરિક માહિતી સંચાર - વ્યવસ્થાતંત્રીય માહિતી સંચાર
12.	માનવ સંસાધન જાળવણી અને કલ્યાણ કાર્યો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રાસ્તાવિક - માનવસંસાધન જાળવણી અને કલ્યાણ ખ્યાલ અને અર્થ - હેતુઓ - મહત્વ અને જરૂરિયાતો - કાર્યક્ષેત્ર - કર્મચારી અને કામદારની સલામતી - કર્મચારી અને કામદારનું આરોગ્ય - સામાજિક સલામતી

	<ul style="list-style-type: none"> - સામાજિક સલામતીને અસર કરતા પરિબલો - સામાજિક સલામતી કાર્ય મર્યાદાઓ - કામદાર-મજૂર કલ્યાણ પ્રવૃત્તિ કાનૂની જોગવાઈઓ - સંક્ષિપ્ત
13.	મજૂર સંઘો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રાસ્તાવિક - મજૂર સંઘો ખ્યાલ, હેતુઓ, કાર્યો, અધિકાર - મજૂર સંઘો ફરજો અને જવાબદારીઓ - મજૂર સંઘનો વિકાસ
14.	ઔદ્યોગિક સંબંધો
	<ul style="list-style-type: none"> - ઔદ્યોગિક સંબંધો ખ્યાલ, હેતુઓ, ઘટકો - ઔદ્યોગિક સંબંધો કારણો - ઔદ્યોગિક સંબંધો કાર્યક્ષેત્ર - ઔદ્યોગિક સંબંધો મહત્વ - ઔદ્યોગિક સંબંધો કાર્યક્રમ - સંક્ષિપ્ત